

Prof. dr. Marko Accetto (9. avgust 1936–22. junij 2017)

Konec junija 2017 je gozdarje in botanike pretresla vest, da se je med botaničnimi raziskavami v gozdovih pri Rakitni smrtno ponesrečil prof. dr. Marko Accetto. Pred malo manj kot enim letom smo se ga v našem strokovnem in znanstvenem glasilu spomnili ob njegovi 80-letnici (Dakskobler in Zupančič, 2016). Takrat smo objavili tudi njegovo bibliografijo (Peteh, 2016). Jeseni istega leta smo o njem pisali tudi v strokovni in znanstveni reviji Botaničnega društva Slovenije Hladnikia (Dakskobler, 2016), kjer smo omenili predlog za njegovo častno članstvo v tem društvu. V zadnji, 39. številki Hladnikije Tinka Bačič (2017) poroča, da sta prof. dr. Marko Accetto in akademik dr. Mitja Zupančič od 6. marca 2017 častna člana Botaničnega društva Slovenije. Mlajšemu od naju se je Marko kmalu po izvolitvi oglasil po telefonu. Niti z besedo ni omenil svojega častnega članstva, bil pa je ves v ognju zaradi dveh praproti iz rodu glistovnica (*Dryopteris dilatata* in *D. expansa*). Pri svojem terenskem delu v gozdovih Krimsko-Rakitniške planote je odkril nova spoznanja o teh praproth ter našel tam in tudi drugod več novih nahajališč, kar je objavil v znanstvenem prispevku (Accetto, 2017a). Objavil je tudi številne zanimive najdbe drugih vrst (Accetto, 2017b).

Zadnji stik z mlajšim od naju je bil posreden. 8. junija 2017 sem na Orožnovi koči pod Črno prstjo po gospe Mojci Seliškar prejel njegove prijazne pozdrave. Marko svojih najdb in spoznanj iz zadnjih mesecev več kot polstoletnih neprekinjenih terenskih raziskovanj ne bo mogel objaviti. Ostaja pa dejstvo, da je bil terenski gozdar, botanik in fitocenolog do zadnjega diha. Svoje življenje je zaključil, žal prezgodaj, prav v okolju, v katerem se je zelo dobro počutil. Pred enim letom sva mu želela trdnega zdravja in dobrega počutja, a pozabila sva na varen korak po zahtevnih poteh, na njegovega angela varuha, ki bi ga varoval v trenutkih, ko sta že majhna nepozornost ali napačen gib usodna. Zgodil se tudi tako večjemu, spretnemu in izkušenemu hodcu in plezalcu, kot je bil on, in veliko mlajšemu od njega. Ob številnih brezpotjih in stenah že prej ni manjkalo nezgod. Starejšemu od naju je zaupal, da se je lani le z veliko voljo

in naporom rešil v težko prehodnem terenu nad Kolpsko dolino. Tokrat si ni več mogel pomagati in tako je odšel od nas skoraj kot mladenič, vitek, miselno živ, zagret za nove raziskave. Ni mu bilo dano, da bi zares ostarel, prav tako žal ne, da bi vsa svoja mnoga spoznanja, za zdaj shranjena še v njegovih beležnicah in računalniku, obdelal in objavil. Čeprav je napisal zelo veliko in gozdarsko in botanično stroko obogatil z dragocenimi novimi spoznanji, raziskoval v krajih, kjer pred njim najbrž ni še nihče in morda poslej še dolgo ne bo, je imel še veliko želez v ognju. V njegovih delih je pogosto opomba, da bo to in ono objavil še posebej ali na drugem mestu. Smrt ga je prehitela, prekmalu se je v večnosti pridružil svojim prijateljema Dušanu Robiču in Boštjanu Anku. Po nedokončanosti svojega znanstvenega opusa postaja nekoliko podoben svojim učiteljema/prijateljema, Maksu in Tonetu Wraberju. Njuna zapuščina je ohranjena, upamo, da se bo našel

Slika 1: Justinova zvončica (*Campanula justiniana*) je severnoirski endemit, ki mu je pokojni Marko Accetto v svojih raziskavah namenil veliko pozornosti. (foto: I. Dakskobler)

način tudi za trajno hrambo Markovega še neobjavljenega gradiva. Njegovi družini, sinovoma Žigi in Roku ter vnuku Andreju, ki mu je bil zvest pomočnik pri pisanju zadnjih člankov, izrekava iskreno sožalje (tudi njihova mama in babica, Markova žena Barbara, je umrla le nekaj tednov po moževi smrti) in zahvalo za razumevanje, podporo in pomoč, ki jo je v zadnjih letih svojega raziskovanja še kako potreboval. Poslavljamo se od v marsičem enkratne osebnosti z obsežnim in pomembnim strokovnim ter znanstvenim opusom, ki mu daje častno mesto v gozdoslovnem, botaničnem in še posebno fitocenološkem delovanju na Slovenskem v zadnjih desetletjih 20. in prvih desetletjih 21. stoletja. Zagotovo še nihče od v Sloveniji delujočih botanikov ni v svojem veteranskem obdobju, po 60. in celo 70. letu starosti, opravil toliko terensko izjemno zahtevnih raziskav.

Dober teden po smrti sem mlajši od naju obiskal Markov grob na Žalah. Tam Marka nisem začutil. Dan pozneje sem se odpravil na Streliški vrh nad Podkrajem. Podal sem se v osojno krušljivo skalovje (Žgonov školj), kjer je bila v polnem cvetu Justinova zvončica (*Campanula justiniana*). Na podornem skalovju pod steno je raslo naravno smrekovje, morda prav Markov *Campanulo justiniana-Piceetum*, in takoj sem pomislil prav nanj. Da, to je bil njegov svet, tu je bil on doma bolj kot kdo drug od nas, njegovih kolegov. Po njegovem prehitrem odhodu bodo samevale rastline in njihove združbe v težko dostopnih gozdovih in ostenjih nad soteskami Kolpe, Iške, Zale, Save in drugih. Vsako pomlad bodo vzcetele in zama čakale njegovega obiska, pogleda, veselja in navdušenja, ko jih je popisoval in ovekovečil v svojih znanstvenih dognanjih.

Dopolnilo k bibliografiji Marka Accetta (Peteh, 2016):

Znanstveni in strokovni članki:

- Strgulc Krajšek S., Accetto M., Jogan N. 2016. *Myosotis refracta* Boiss. (*Boraginaceae*), an unexpected forget-me-not in the Slovene flora. *Acta botanica Croatica*, 75, 2: 210–212.
- Accetto M. 2017a. *Dryopteris expansa* (C. Presl.) Fraser-Jenkins & Jeremy. *Notulae ad floram Sloveniae*. Hladnikia, 49: 49–57.

Accetto M. 2017b. *Adenostyles glabra*, *Allium carinatum* subsp. *pulchellum*, *A. senescens*, *Anacamptis pyramidalis*, *Asparagus tenuifolius*, *Betonica alopecuros*, *Campanula justiniana*, *Cardamine pentaphyllos*, *Carduus crassifolius* subsp. *glaucus*, *Carex pilosa*, *Centaurea pannonica*, *Clematis alpina*, *Cystopteris fragilis*, *Dryopteris affinis*, *D. dilatata*, *Epipactis helleborine* subsp. *helleborine*, *Euonymus latifolia*, *Fraxinus excelsior*, *Galium rotundifolium*, *Genista radiata*, *Glechoma hirsuta*, *Hieracium bifidum*, *H. glaucum*, *H. hoppeanum*, *Hypericum maculatum* subsp. *maculatum*, *Ilex aquifolium*, *Knautia drymeia* subsp. *intermedia*, *Laburnum alpinum*, *Laserpitium arhangelica*, *Laserpitium krapfii* subsp. *krapfii*, *Libanotis sibirica* subsp. *montana*, *Lonicera nigra*, *Luzula sylvatica*, *Phyteum orbiculare*, *P. zahlbruckneri*, *Polygonatum verticillatum*, *Pyrus communis*, *Rubus saxatilis*, *Sambucus racemosa*, *Sesleria autumnalis*, *Taxus baccata*, *Veronica montana*. Nova nahajališča vrst: praprotnice in semenke (Tracheophyta) = New localities. Trčak B., Dakskobler I. (ur.). Hladnikia, 39: 65–73.

O avtorju:

- Dakskobler I. 2016. Gozdar, botanik in fitocenolog Marko Accetto – osemdesetletnik. Hladnikia, 38: 78–80.
- Dakskobler I., Zupančič M. 2016. Prof. dr. Marko Accetto - osemdesetletnik. Gozdarski vestnik, 74, 7/8: 322–325.
- Peteh M. 2016. Bibliografija prof. dr. Marka Accetta. Gozdarski vestnik, 74, 7/8: 326–333.

Drugi viri:

- Bačič T. 2017. Poročilo o občnem zboru Botaničnega društva Slovenije 2017. Hladnikia, 39: 81–82.

Igor Dakskobler in Mitja Zupančič

Slika 1: Smrekovje na grušču in v podornem skalovju pod Streliškim vrhom bi lahko uvrstili v asociacijo *Campanulo justiniana-Piceetum abietis* Accetto 2006. (foto: I. Dakskobler)